

Folketingets Kulturdvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

19. august 2011

Folketingets Kulturdvalg har den 28. juli 2011, efter ønske fra Mogens Jensen (S), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 168 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes, inden samrådet om sagen, fremsende en skriftlig redegørelse om sikkerhedsforholdene på Nationalmuseet, og herunder oplyse, om det er rigtigt, som flere af museets vagter har udtalt, at regeringens nedskæringer på museet betyder

- At der er frit slag for tyve i op mod en time i døgnet i Nationalmuseets afdelinger, da 1 vagt fremover skal køre mellem afdelingerne om natten og i weekenden
- At der ikke længere vil være vagter til stede om aftenen og i weekenden i Ørholm og Brede
- At vagtbemandingen er fjernet helt på Frilandsmuseet i Brede, og at hverken brand- eller tyverialarmer fungerer optimalt
- At overvågningsteknikken i Prinsens Palæ fungerer så dårligt, at der kan gå 10-15 minutter før man kan lokalisere det overvågningskamera der har optaget et eventuelt tyveri
- At antallet af vagter skæres ned fra 15 til 11, og at 30 pct. af besparelserne på 17 mio. kr. er fundet på vagtpersonale og opsynsmedarbejdere
- At vagterne ikke får oplæring og instrukser i overvågningsteknikken, og at mange vagter i flere år ikke har deltaget i brand- og evakueringsøvelser.

Ministeren bedes endvidere redegøre for, om han føler sig overbevist om at sikkerhedsniveauet på Nationalmuseet er i orden.

Svar:

De statslige kulturbevaringsinstitutioner på Kulturministeriets område ligger inde med omfattende samlinger af betydelig kunstnerisk og kulturhistorisk værdi. Sikringen af disse samlinger har høj prioritet.

Som udgangspunkt er det institutionerne selv, der er ansvarlige for sikringen af samlingerne. De statslige kulturbevaringsinstitutioner under ministeriets ansvarsområde har pligt til at udarbejde og løbende at ajourføre en detaljeret sikringsplan, hvori institutionens sikringsberedskab er fastlagt og beskrevet i detaljer, bl.a. indeholdende manualer for en række procedurer, som skal anvendes i tilfælde af brand, indbrud og andre kritiske situationer.

Jf. mine afsluttende bemærkninger (se nederst) tager sikringsplanerne sigte på at finde en forsvarlig balance mellem målsætningen om at kunne formidle institutionernes samlinger til publikum og at sikre samlingerne mod den restrisiko, som er forbundet med at give adgang til genstandene.

Derudover har Kulturministeriet nedsat et sikringsudvalg, som har til opgave at rådgive ministeriet i sikringsmæssige spørgsmål. I forhold til ministeriets institutioner ydes den praktiske rådgivning bl.a. i form af udvalgets regelmæssige gennemgang af institutionernes sikringsplaner.

Sikringsudvalget vurderer i forbindelse med gennemgangen af sikringsplanerne om sikringsniveauet er tilfredsstillende. Kulturministeriet forventer, at institutionerne følger de anbefalinger, der gives af Sikringsudvalget.

Udvalget er sammensat med deltagelse af repræsentanter fra politi og brandmyndigheder og af repræsentanter med museumsfaglig, ingeniørfaglig og administrativ kompetence.

Sikringsudvalget tjener samtidig det formål, at konkrete drøftelser af sikringsforhold på institutionerne ikke finder sted som en del af ministeriets almindelige sagsbehandling, men under særlig fortrolighed, hvilket selvsagt er et afgørende hensyn. Derfor har jeg heller ikke som kulturminister mulighed for at indgå i drøftelser af Nationalmuseets sikringstiltag på det detaljeringsniveau, som optræder i spørgsmålet.

Jeg har derfor bedt Nationalmuseet om en overordnet redegørelse vedrørende museets sikringstiltag. Nationalmuseet udtaler i den forbindelse:

"Nationalmuseets grundlæggende sikring er baseret på, at genstande og arealer konstant overvåges af en lang række alarmtyper, som automatisk kan tilkalde politi eller brandvæsen. Udstillingerne vises i solide bygninger og med brug af forskellige former for sikrede montrere.

Nationalmuseets sikring af genstandene mod tyveri og brand bygger således på, at der ved indbrudsforsøg eller ved brand automatisk vil afgå et alarmsignal til politi eller brandvæsen, der så afsender det fornødne mandskab og materiel til at stoppe tyven eller slukke branden. Nationalmuseets egne vagtstuers rolle i forbindelse med indbrudsforsøg eller ved brand er primært at verificere alarmer ved indbrudsforsøg – dvs. vurde-

re, om der er tale om en fejlalarm og dermed medvirke til at forhindre unødvendige udrykninger – og tage imod hhv. politi og brandvæsen, når de kommer frem til museet og assistere disse bedst muligt.

Den grundlæggende sikring af museets genstande berøres således ikke af den planlagte reorganisering af vagten. Også fremover vil alarmsignaler gå til Politi og Brandvæsen, og det vil fortsat være disse myndigheders opgave at gribe konkret ind i hændelser på museet.

Nationalmuseet kan herudover oplyse, at der som led i gennemførelsen af Nationalmuseets spareplan nedlægges 4 af i alt 15 vagtstillinger og at sparemålet på vagtområdet er 2,2 mio. kr. På opsynsområdet er sparemålet 2,7 mio. kr., hvorefter den samlede besparelse på vagt- og opsynsområdet i alt er på 4,9 mio. kr., hvilket udgør 27,5 pct. af Nationalmuseets samlede besparelser på 17,8 mio. kr.”

I forlængelse heraf har Kulturministeriets Sikringsudvalg 15. august 2011 aflagt museet et besøg. Sikringsudvalget udtaler på baggrund af besøget følgende over for Kulturministeriet:

”På baggrund af sommerens mediekritik af Nationalmuseets sikringsberedskab og de af Folketingets Kulturudvalg i tilknytning hertil stillede spørgsmål aflagde Kulturministeriets Sikringsudvalg den 15. august 2011 besøg på museet. Mødet havde til formål at drøfte de i medierne omtalte forhold med den del af museets ledelse, som har det daglige ansvar for sikringsforholdene, herunder museets beredskab mod brand og tyveri.

Udvalget kunne konstatere, at museet har iværksat gennemførelsen en organisatorisk omlægning af vagtcentralfunktionerne, som indebærer, at de vagtcentralfunktioner, som hidtil har været udført af to selvstændige vagtcentraler, en i Prinsen Palais i København og en i museets bygningskompleks i Mølleåområdet, med virkning fra 1. oktober i år samles i den eksisterende vagtcentral i Prinsens Palais. Sammenlægningen indebærer ingen ændringer i museets tekniske beredskab, men alene en fysisk samling af funktionerne. Ved sammenlægningen vil der blive frigjort personaleressourcer, som hidtil har været beskæftiget med opgaver, som naturligt bortfalder med kun et fremtidigt funktionssted.

Udvalget stillede en række spørgsmål til planlægningen af den ændrede organisatoriske opbygning af museets beredskab herunder til såvel de rent elektroniske funktioner som de mere mandskabsbaserede funktioner. I tilknytning til drøftelsen gennemgik udvalget bl.a. de af Folketingets Kulturudvalg stillede spørgsmål med museets ledelse, som redegjorde for samtlige problemstillinger, der rejses i spørgsmålene.

Ud fra de af museet afgivne svar og fremlagte oplysninger i øvrigt vil den planlagte omlægning af vagtcentralfunktionerne efter udvalgets opfattelse ikke indebære en forringelse af museets sikringsmæssige beredskab.

Udvalget har bedt museet om at få forelagt en ajourført sikringsplan, der beskriver de med omorganiseringen af beredskabet forbundne ændringer af tekniske forhold og procedurer i god tid inden omorganiseringens iværksættelse.

Udvalget forudsætter, at samtlige nødvendige ændringer af museets elektroniske overvågningsudstyr er fuldt implementerede inden iværksættelsen af den organisatoriske ændring. Herudover forudsætter udvalget, at museet inden iværksættelsen har gennemført de nødvendige uddannelser af det berørte vagtpersonale, ligesom udvalget forudsætter, at museet gennemfører en grundig instruktion af museets øvrige personale, om de konsekvenser organisationsændringen indebærer for samtlige medarbejdere på museet. Såfremt dette mod forventning ikke kan gennemføres inden 1. oktober, må iværksættelsen af organisationsændringen udskydes til disse forhold er bragt i orden.

Udvalget har noteret sig, at museet forud for ændringens iværksættelse agter at gennemføre ekstraordinære medarbejderudviklingssamtaler med samtlige vagtfunktionærer, der skal bemande vagtcentralen i Prinsens Palais.

Idet udvalget har noteret sig museets ledelsesmæssige bevågenhed omkring ændringen, skal udvalget fremhæve vigtigheden af, at der også i perioden efter organisationsændringens implementering udvises fuld ledelsesmæssig opbakning og respekt for de funktioner, som varetages af museets vagtpersonale.

Udvalget agter at gennemføre et opfølgende besøg på museet, herunder en besigtigelse af vagtcentralen i Prinsens Palais og overvågningsfunktionerne i museets bygninger i Mølleåområdet, når organisationsændringen har været i kraft i 2 måneder.”

I forlængelse heraf føler jeg mig betrygget i, at Nationalmuseets sikringsniveau er tilfredsstillende, og at dette sikringsniveau også vil blive videreført fremadrettet. Hermed mener jeg heller ikke, at Kulturministeriet kan have anledning til at påtale, at Nationalmuseet har valgt at omorganisere dele af sikringsarbejdet.

Naturligvis er det vigtigt, at sikringen af den centrale danske kulturarv er på et højt niveau, hvilket Sikringsudvalget jf. ovenfor har til opgave at påse. Men man må også være opmærksom på, at et museum i sidste ende skal være et sted, hvor publikum kan komme, og hvor forskere og konservatorer kan få adgang til opmagasinerede genstande. Dermed vil man ikke under nogen omstændigheder kunne fjerne enhver sikringsmæssig risiko, og man vil aldrig kunne komme helt uden om en sikringsmæssig prioritering både i forhold til ressourceforbrug og i forhold til museets arbejdsgange generelt.

Per Stig Møller